

Umeå kommun

Rektorn vid Ersmarks skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ersmarks skola
i Umeå kommun

Tillsyn i Ersmarks skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 till våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ersmarks skola besöktes av Skolinspektionen den 16 oktober 2012.

Fakta om skolan

Ersmarks skola är belägen cirka 8 kilometer nordväst om centrala Umeå. Innevarande läsår finns 234 elever på skolan. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–5. Eleverna är organiserade i årskursvisa klasser och den pedagogiska personalen arbetar i flera små arbetslag. Fritidsverksamheten är lokal- och verksamhetsmässigt integrerad i skolan. Varje årskurs/förskoleklass har ett eget fritidshem/fritidsklubb som de samverkar med i samma lokaler. Det innebär att varje årskurs med cirka 40 elever har tillgång till två-tre större rum och grupprum som de förfogar över under hela dagen. Skolan leds av en rektor.

På skolan finns flera kulturer och nationaliteter representerade.

Kunskapsresultat

Enligt intervjuer med rektor och lärare uppnår eleverna vid Ersmarks skola goda kunskapsresultat. Av den verksamhetsredovisning som rektor lämnat till Skolinspektionen framgår att alla elever i årskurs 5 nått målen i alla ämnen under åren 2010–2011 med undantag av svenska, matematik och engelska. Vidare uppger rektor att för år 2012 nådde 97,4 procent av eleverna i årskurs 3 de nationella målen i matematik och engelska. I övriga ämnen var motsvarande siffra 100 procent.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att barn och elever vid Ersmarks skola ges en god grund inför sin fortsatta skolgång. Värdegrundsfrågorna har stor prioritet vid skolan. Av den tillsyn som Skolinspektionen genomfört har inget annat framkommit än att lärare och fritidspersonal arbetar aktivt för att barn och elever ska känna sig trygga med varandra och kunna arbeta tillsammans.

Enligt den skattning som lärare gör av skolans kvalité och måluppfyllelsen når eleverna i årskurserna 1–3 vid Ersmarks skola mycket tillfredsställande kunskapsresultat. Även för elever i årskurserna 4–5 är kunskapsresultaten mycket tillfredsställande i svenska, matematik, engelska och svenska som andraspråk. "Kunskaper i alla andra ämnen" skattas som tillfredsställande. Av skolans dokumenterade kvalitetsarbete framgår dock inte på skolnivå elevernas kunskapsresultat relaterad till läroplanens kunskapskrav i olika ämnen för år 2012.

Av läroplanen framgår att det är rektorn som har ansvar för att skolans resultat och verksamhet följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet är ett område som Ersmarks skola behöver arbeta vidare med. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att se skillnader i resultaten över tid och mellan olika ämnen samt mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen vill betona vikten av att skolan i sitt fortsatta kvalitetsarbete förhåller sig kritisk till hur bedömningen av måluppfyllelsen i "övriga ämnen" kopplas till respektive ämnes centrala innehåll och kunskapskrav. Det finns risk för att en grundlig bedömning av måluppfyllelsen koncentreras endast till de ämnen där det finns nationella ämnesprov att tillgå. Hos såväl rektor som lärare och elevhälsoteam finns en medvetenhet om att bedömningar av måluppfyllelse är ett område som skolan behöver utveckla. Enligt rektor har skolan också påbörjat det arbetet liksom utarbetande av pedagogiska planeringar.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolan behöver utveckla den framåtsyftande delen i de individuella utvecklingsplanerna. Det är också angeläget att rektor tillsammans med arbetslagen fortsätter att diskutera sina rutiner i arbetet med särskilt stöd så att de åtgärdsprogram som upprättas uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 mars 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor måste se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innehåller uppföljning och utvärdering av elevernas resultat i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven på skolenhetsnivå. Detta arbete ska dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns

för utbildningen i skollag och andra föreskrifter uppfylls. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I skolans dokumenterade kvalitetsarbete för 2011-2012 redovisas andel elever som uppnått kravnivån för godtagbara kunskaper på nationella prov i årskurs 3 i svenska (100 %) och i matematik (95 %). Vad gäller övrig måluppfyllelse gör skolans pedagoger en skattning av skolans kvalité och måluppfyllelse som grundar sig på nationella prov för årskurs 3, kommunens elevenkät samt skolans egna tester. I skattningen framgår att kunskapsresultaten generellt är mycket tillfredsställande i samtliga ämnen i årskurs 3. Även för elever i årskurserna 4-5 är kunskapsresultaten mycket tillfredsställande i svenska, matematik, engelska och svenska som andraspråk. "Kunskaper i alla andra ämnen" skattas som tillfredsställande. Huruvida skattningarna är relaterade till läroplanens olika kunskapskrav och om det föreligger skillnader i olika ämnen, mellan olika årskurser samt mellan pojkar och flickor framgår däremot inte i det dokumenterade kvalitetsarbetet.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektorn mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolenhetens resultat i relation till läroplanens kunskapskrav. En förutsättning för att rektor ska kunna sammanställa och utvärdera skolenhetens resultat är att lärare gör bedömningar av elevernas måluppfyllelse relaterade till kunskapskraven i samtliga ämnen. Skolinspektionen vill betona vikten av att skolan i sitt fortsatta kvalitetsarbete förhåller sig kritisk till hur bedömningen av måluppfyllelsen i övriga ämnen kopplas till respektive ämnes centrala innehåll och kunskapskrav. Det finns risk för att en grundlig bedömning av måluppfyllelse koncentreras endast till de ämnen där det finns nationella ämnesprov att tillgå.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen.

Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Umeå kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- I skolans åtgärdsprogram måste framgå vilka elevens behov är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. En elevs svårigheter ska i första hand lösas inom ramen för den ledning för lärande som alla elever ska ges. En elev kan emellertid behöva ytterligare stöd vilket benämns särskilt stöd.

Av skollagen framgår att det ska anmälas till rektor i de fall då det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter. Rektor har ansvar för att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska eleven ges sådant och ett åtgärdsprogram ska utarbetas samt att det ska beslutas av rektor. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektor istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

När en lärare vid Ersmarks skola konstaterar att en elev riskerar att inte nå målen anmäls detta till rektor. Skolan följer kommunens rutiner och gör utredning för att klarlägga elevens svårigheter. Rektor beslutar om åtgärdsprogram ska upprättas. Stödåtgärderna är individuella och ges inom ramen för den ordinarie klassrumsundervisningen utifrån elevens behov.

I intervjuer framgår att Ersmarks skola har cirka tre åtgärdsprogram i varje årskurs. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår dock inte vilka elevens behov är. Vidare konstaterar Skolinspektionen att det i åtgärdsprogrammen inte framgår hur stödåtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Enligt skollagen ska det av åtgärdsprogrammet framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas.

Skolans rektor och Umeå kommun förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

3 kap. 8, 9 §§ skollagen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning

- I skolans individuella utvecklingsplaner måste framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanerna.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan vid utvecklingssamtalet ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Detta ställer krav på att läraren tydliggör för eleven och vårdnadshavaren vilket ansvar skolan, vårdnadshavaren och eleven har för att eleven ska nå så långt som möjligt inom ramen för läroplanerna.

Ersmarks skola använder ett digitalt stöd för individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen som är gemensamt för Umeå kommun. Utvecklingssamtal genomförs varje termin då även den individuella utvecklingsplanen (IUP) med skriftliga omdömen upprättas. I de exempel på skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av markeras om eleven uppfyllt de förväntade kunskapskraven i respektive ämne som eleven fått undervisning i.

I den framåtsyftande delen finns rubriker där det ska framgå vad skolan ska göra och vad elever och vårdnadshavare kan göra. De insatser som skolan ska bidra med för att eleven ska nå målen är dock inte alltid tydligt framskrivna. Insatserna är i flera fall beskrivna i generella termer som exempelvis plocka fram material, visa på böcker, ge uppgifter. En IUP ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Skolans ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

Skolans rektor och Umeå kommun förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Eva Edlund och utredaren Stina Johansson.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

AnnaCarin Nilsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).